

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Bendt Bendtsen (KF), Karsten Nonbo (V), Peter Skaarup (DF), Sonja Albrink (CD) og Tom Behnke (FP).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for straf for kollektiv deltagelse i lovovertrædelser.

Af Bendt Bendtsen (KF) m.fl.
(Fremsat 18/11 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ifølge beslutningsforslaget fra Det Konservative Folkeparti opfordres jeg til at lade Straffelovrådet udarbejde et udkast til en lovændring, som i højere grad end nu gør det muligt at straffe kollektiv deltagelse i visse alvorlige lovovertrædelser som f.eks. drab, vold, brandstiftelse og hærværk.

Dansk Folkeparti fremsatte for ca. 2 år siden et lignende beslutningsforslag om kollektiv straf. Det tidligere beslutningsforslag var dog ikke som det konservative begrænset til at angå alvorlige lovovertrædelser.

Regeringen kunne dengang ikke støtte forslaget, og vi kan heller ikke i dag støtte forslaget fra Det Konservative Folkeparti om at forelægge spørgsmålet for Straffelovrådet.

Jeg tror, der er behov for at gøre sig klart, hvad den gældende retstilstand er, for der er mange misforståelser på dette område, både i bemærkningerne til beslutningsforslaget og i den offentlige debat.

Det meget ulykkelige og tragiske politidrab i Blekingegadesagen bliver i den forbindelse jævnlig misbrugt. Det skal jeg vende tilbage til.

Sagen er den, at det ifølge straffeloven allerede i dag er muligt at straffe ikke kun den person, der direkte begår den strafbare handling,

men alle, der har deltaget i lovovertrædelsen. Straffelovens § 23 fastslår således, at alle straffebestemmelser i straffeloven og særlovgivning omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Og dette medvirkningsbegreb er meget bredt og giver vide muligheder for at straffe.

Det er en udbredt misforståelse, at strafansvaret for medvirken forudsætter, at der kan udpeges en bestemt gerningsmand. Medvirkeransvaret er selvstændigt, dvs. uafhængigt af, om andre medvirkere og en eventuel hovedgerningsmand kan identificeres.

Det forhold, at alle tilstedeværende personer nægter at fortælle, hvem der begik en strafbar handling, udelukker ikke, at de eventuelt alle dømmes for lovovertrædelsen. Det kan ske, hvis det på grundlag af omstændighederne i øvrigt må lægges til grund, at lovovertrædelsen lå inden for rammerne af, hvad de på forhånd havde aftalt eller var indforståede med.

Man kan også under særlige omstændigheder straffe en person, som, uden at der foreligger nogen udtrykkelig eller stiltiende forudgående aftale, forholder sig passiv, mens andre i gruppen begår en forbrydelse, f.eks. vold eller hærværk.

For så vidt angår Blekingegadesagen, anføres det i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at de tiltalte blev frifundet for drab på politibetjenten, fordi der ikke var bevis for, hvem i gruppen der affyrede det dræbende skud.

Det er ikke korrekt. I forbindelse med behandlingen af det tidligere beslutningsforslag i 1996 fik Retsudvalget tilsendt en kopi af den relevante del af retsbelæringen fra nævningesagen. Og det fremgår af retsbelæringen, at der efter de juridiske dommers opfattelse ikke var grundlag for at dømme for drab, ikke blot fordi gerningsmanden ikke kunne udpeges, men fordi det efter dommernes opfattelse, bl.a. på grund af den hurtige udvikling af begivenhedsforløbet i Købmagergade, var overvejende betænkeligt at lægge til grund, at deltagerne i røveriet havde været indforståede med, at man eventuelt skulle skyde med overvejende risiko for at dræbe en eventuel forfølger. Der manglede simpelt hen det nødvendige forsæt.

Det fremgår ikke helt klart af beslutningsforslaget, om forslagsstillerne ud over de eksisterende muligheder for medvirkeransvar, som jeg har beskrevet, ønsker at indføre en adgang til at straffe alle personer, der er til stede, når en forbrydelse bliver begået, uden krav om et mind-